

Plán péče o přírodní památku Bělohradská bažantnice

na období 2017-2026

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo (kód ZCHÚ):	1987
kategorie ochrany:	přírodní památka (vyhlášeno jako CHPV)
název území:	Bělohradská bažantnice
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška 26. 9. 1990
orgán, který předpis vydal:	Okresní národní výbor Jičín
číslo předpisu:	?
datum platnosti předpisu:	?
datum účinnosti předpisu:	?

(pzn.: při zpracování plánu péče se nepodařilo dokument získat)

Ke zřízení ZCHÚ Bělohradská bažantnice byly postupně vydány čtyři dokumenty. Po vyhlášení CHPV v roce 1990 bylo následně v roce 1998 vydáno okresním úřadem Jičín (dne 29. 7. 1998, s účinností od 1. 9. 1998) nařízení č. 1/1998 o zřízení přírodní památky Bělohradská bažantnice. Dne 4. 1. 1999 (s účinností od 1. 2. 1999) vydal tentýž orgán státní správy nařízení č. 3/1999, kterým se rušila vyhláška ze dne 26. 9. 1990 o vyhlášení CHPV a výše uvedené nařízení č. 1/1998 a znovu zřídila PP Bělohradská bažantnice. V roce 2002 bylo nařízení č. 3/1999 doplněno nařízením okresního úřadu Jičín č. 7/2002 (ze dne 11. 12. 2002), jímž bylo vyhlášeno ochranné pásmo PP Bělohradská bažantnice na pozemcích dle KN č. 210/4 a 251/1, k. ú. Lázně Bělohrad. Tímto nařízením byly výše uvedené pozemky vyjmuty z vlastní rozlohy PP. Do té doby byly její součástí.

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Jičín
obec s pověřeným obecním úřadem:	Lázně Bělohrad
obec:	Lázně Bělohrad
katastrální území:	Lázně Bělohrad

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území.

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Katastrální území: č. 679330, Lázně Bělohrad

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
210/1		ostatní plocha	zeleň	2132	1233	899
210/2		ostatní plocha	zeleň	2132	8926	8926
210/3		vodní plocha	koryto vodního toku	2132	1119	1109
212/1		ostatní plocha	zeleň	2132	3542	3542
251/2		ostatní plocha	zeleň	2132	15785	15785
251/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	2132	607	388
257/2		ostatní plocha	zeleň	2132	3740	3740
258		ostatní plocha	zeleň	2132	17575	17575
261		ostatní plocha	zeleň	2132	281344	281344
268		orná půda		2132	1869	1869
271/1		trvalý travní porost		60001	103188	103188
271/2		vodní plocha	koryto vodního toku	60001	1771	1771
271/5		ostatní plocha	zeleň	2132	1244	1244
Celkem						441380

Rozlohy parcel uvedené v katastru nemovitostí jsou informativní a nemusejí zcela odpovídat skutečné rozloze.

Pzn.: V předchozím plánu péče chybí ve výčtu parcel parcela č. 258.

Ochranné pásmo:

Nařízením Okresního úřadu Jičín č. 7/2002 (ze dne 11. 12. 2002) bylo vyhlášeno ochranné pásmo PP Bělohradská bažantnice na parcelách KN č. 210/4 a 251/1, k. ú. Lázně Bělohrad. Od té doby došlo v rámci parcely 210/4 k oddělení parcel 210/7, 210/8 a 210/9.

Katastrální území: č. 679330, Lázně Bělohrad

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
210/4		ostatní plocha	zeleň	2132	49671	49671
210/7		ostatní plocha	zeleň	2132	266	266
210/8		ostatní plocha	zeleň	2132	370	370
210/9		ostatní plocha	zeleň	2132	334	334
251/1		ostatní plocha	zeleň	2132	19833	19833
Celkem						70474

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky				
vodní plochy	0,29		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	10,32			
orná půda	0,19			
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy	33,34	7,05	neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	33,34
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	44,14	7,05		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

Ochranné pásmo vodního zdroje 1. stupně

Ochranné pásmo přírodních léčivých zdrojů minerálních vod

Chráněná oblast přirozené akumulace vody Východočeská křída

Územní systém ekologické stability (regionální biocentrum a regionální biokoridor)

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Účelem zřízení přírodní památky je ochrana lázeňského parku se smíšeným lesem, vlhkými loukami s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. Ekosystémy

název ekosystému (dle Katalogu biotopů ČR, Chytrý et al. 2010)	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních vod	méně než 1 %	Makrofytní vegetace je přítomna v tůni na S okraji PP a v nově vytvořených tůňkách v rákosinách v JZ části PP. Zatímco v tůňce na S okraji dominuje závitka mnohokořená (<i>Spirodela polyrhiza</i>), v tůňkách v JZ části PP jsou vyvinuty porosty rdesna obojživelného (<i>Persicaria amphibia</i>).
Rákosiny eutrofních stojatých vod	přibližně 2,5 %	Eutrofní rákosiny se nacházejí v severních okrajích luk v JZ části PP na silně podmáčených stanovištích. Na svém okraji plynule přecházejí ve vegetaci vysokých ostřic. Rákosiny zde zcela jistě vznikly na místech dřívějších kosených luk až po ustání kosení a zamokření ploch v důsledku snížené funkčnosti melioračního systému.
Eutrofní vegetace bahnitých substrátů	méně než 1 %	Tento biotop se v PP vyskytuje velmi maloplošně, a to pouze v mělké vodě v tůňce na S okraji PP. Tvoří ji zde druhy jako d'áblík bahenní (<i>Calla palustris</i>), zblochan vzplývavý (<i>Glyceria fluitans</i>), žabník jitrocelový (<i>Alisma plantago-aquatica</i>) a pryskyřník litý (<i>Ranunculus sceleratus</i>). Rozvoj tohoto typu vegetace je velmi závislý na výšce hladiny vody v tůni.
Vegetace vysokých ostřic	přibližně 4 %	Tento biotop se vyskytuje téměř výhradně na loukách v JZ části PP, kde zejména v jejich severních partiích tvoří rozsáhlé souvislé porosty. Zastoupeny jsou zejména porosty s dominancí ostřice štíhlé, ostré a chrastice rákosovité (<i>Carex acuta</i> , <i>C. acutiformis</i> a <i>Phalaris arundinacea</i>). Nejvýznamnější jsou porosty s dominancí spíše nižší ostřice dvouřadé (<i>Carex disticha</i>), které jsou o poznání druhově bohatší. Vegetace vysokých ostřic tvoří podél vlhkostního gradientu plynulé přechody k dalším lučním biotopům. Chrastice má expanzní tendence a někde se rozrůstá i do cennější druhově bohatší luční vegetace.
Mezofilní ovsíkové louky	přibližně 10 % (z toho značná se nachází v OP)	Mezofilní louky zaujímají velké plochy v jižních partiích luk v JZ části PP, kde osídlují nejvýše položená místa. Tyto porosty mají značně eutrofní charakter s převahou vysokých trav. V nižších partiích tyto porosty plynule přecházejí ve vegetaci vlhkých pcháčových luk, ale i s prvky bezkolencových luk. V ochranném pásmu PP v SZ části území mají mezofilní louky poněkud jiný charakter, neboť na velkých plochách převažuje středně vysoká tráva kostřava červená (<i>Festuca rubra</i> agg.). Nevyhraněná vegetace mající asi nejbližší k mezofilním loukám se vyskytuje i ve střední části PP u hudebního pavilónu.
Vlhké pcháčové louky	přibližně 7 %	Vlhké pcháčové louky jsou na lokalitě značně variabilní jednotkou s mnoha přechody k jiným typům vegetace. Biotop je přítomen zejména na loukách v JZ části PP, v menší míře na loukách v S části území a s určitými výhradami je k nim možno přiřadit i některé partie luk ve střední části PP u hudebního pavilónu. Nejcennější jsou partie s bohatým výskytem prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>). Součástí porostů je místy i upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>).
Střídavě vlhké bezkolencové louky	přibližně 2 %	Střídavě vlhké louky nejsou na území PP nikde vyvinuty v typické a zcela vyhraněné podobě. Lze k nim přiřadit některé partie luk ve střední části PP u hudebního pavilónu (zde v jejich nejzachovalejších východních partiích) a na loukách v JZ části PP (zde v jejich severní části). Z indikačních druhů jsou přítomny bukvice lékařská (<i>Betonica officinalis</i>), koromáč olešníkový (<i>Silaum silaus</i>), svízel severní (<i>Galium boreale</i>), ostřice chabá (<i>Carex flacca</i>) či sítina sivá (<i>Juncus inflexus</i>). Bezkolenec, který je častou dominantou tohoto typu vegetace, je na lokalitě přítomen jen vzácněji. Charakteristický je také výskyt prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>) a ostřice prosové (<i>Carex panicea</i>).

		Bezkolencové louky jsou velmi citlivé na změny vodního režimu a eutrofizaci. Lze předpokládat, že v minulosti se jednalo o více rozšířený typ vegetace, zejména na úkor mezofilních luk a také vysokých ostříc.
Mokřadní olšiny	jen velmi přibližně 2 %	Mokřadní olšiny se v PP vyskytují jen maloplošně. Přítomny jsou u Černého jezírka ve V části PP a místy v silně podmáčených sníženinách v porostech jasanovo-olšového luhu ve středních partiích PP. Porost u Černého jezírka je typický a v podrostu převažuje rákos a ostřice (<i>Carex elongata</i> , <i>C. acutiformis</i> , <i>C. paniculata</i> , <i>C. canescens</i> , <i>C. remota</i>). Plochy v porostech luhu obsahují vedle dominanty ostřice ostré (<i>Carex acutiformis</i>) více druhů rostoucích i v luzích.
Údolní jasanovo-olšové luh	jen velmi přibližně 2 %	Jasanovo-olšové luhy jsou výrazně převažujícím biotopem PP. Většina porostů je poměrně zachovalých s vysokou přírodovědnou a ochrannou hodnotou. Dominantami stromového patra je buď jasan ztepilý nebo olše lepkavá, na menších plochách převažuje i dub letní. Jako degradační prvky je místy přítomen smrk a ojedinelé i hybridní topoly. Keřové patro je zpravidla vyvinuto velmi silně. Hojná je zejména střemcha a mlaziny jasanu a klenu. Místy, zejména v severozápadních partiích PP, se masově vyskytuje cizorodý pámelník. Složení bylinného patra značně závisí na hydrologických podmínkách, neboť luhy tvoří přechody od mokřadních olšin k dubohabřinám.

Na území PP se nacházejí i další typy přírodních biotopů. Ty jsou ale vyvinuty buď jen maloplošně nebo jsou silně ovlivněny či pozměněny lidskou činností nebo je jejich výskyt na území PP ve srovnání s rozšířením v okolí zanedbatelný. Z těchto důvodů nejsou uvedeny mezi ekosystémy, jež patří k hlavním předmětům ochrany ZCHÚ. Zastoupení biotopů a velikost populací druhů jsou stanoveny na základě průzkumů provedených na lokalitě v roce 2016 a vztahují se i k ploše vyhlášeného ochranného pásma.

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	stovky rostlin	C3	Prstnatec májový má v PP velice bohatou populaci. Roste zejména v loukách v JZ části území. Zde má v jednom místě na ploše několika arů koncentrovaný výskyt, kde v roce 2016 vykvétalo několik set rostlin. Jednotlivě roste ale na mnohem větší ploše. Druhým nalezištěm v rámci PP jsou louky ve střední části PP u hudebního pavilónu, kde roste zejména v jejich zachovalých východních partiích. V roce 2016 zde vykvétaly vyšší desítky rostlin. Zpravidla se vyskytuje ve vegetaci střídavě vlhkých bezkolencových a vlhkých pcháčovských luk.

Vysvětlivky:

Ohrožení dle červeného seznamu rostlin (Grulich 2012)

C3 – ohrožený druh

V PP se vyskytuje více chráněných druhů a druhů červeného seznamu. Pouze pro prstnatec májový má však PP vysoký význam pro jeho zachování v regionu, neboť zde má v rámci širší oblasti velice bohatou populaci.

1.8 Cíl ochrany

- Omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech, které vedle přírody významně formoval svou činností i člověk tak, aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému potřebné pro udržení dobrého stavu předmětu ochrany chráněného území. Cílem se rozumí především zachování komplexu polopřirozených luk, zejména biotopů vlhkých pcháčových luk, střídavě vlhkých luk a vegetace vysokých ostřic s jejich specifickými trofickými a hydrologickými podmínkami.
- Zamezení nebo zmírnění nepříznivých vlivů působících na samovolné vývojové procesy v přirozených ekosystémech tvořících předmět ochrany chráněného území. Cílem se rozumí především ponechání vybraných částí lesních porostů v co největší míře spontánnímu vývoji s minimem zásahů.
- Podpora a zachování populací ohrožených a chráněných druhů prostřednictvím aktivního managementu a opatření.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

PP Bělohradská bažantnice se nachází jihovýchodně od města Lázně Bělohrad. Její velikost je 44,14 ha (dalších 7 ha tvoří ochranné pásmo). ZCHÚ zahrnuje lázeňský park s pravidelně kosenými lučními porosty a soliterními dřevinami. Značnou část území tvoří lesní porosty charakteru luhu až vlhké dubohabřiny a mokřadní olšiny. Zejména v jihozápadní části ZCHÚ se rozkládají cenné mezofilní až mokřadní louky. Louky a lázeňský park jsou důležitým biocentrem v zemědělské krajině. Zdejší biotopy se vyvinuly pod silným vlivem lidské činnosti, přesto se jedná o důležité refugium vzácných druhů rostlin a živočichů. Lokalita leží v pásmu hygienické ochrany vodního zdroje.

Geomorfologie, geologie a pedologie

Provincie: Česká vysočina

Soustava: Česká tabule

Podsoustava: Severočeská tabule

Celek: Jičínská pahorkatina

Podcelek: Bělohradská pahorkatina

Okrsek: Miletínský úval

Reliéf území PP je plochý s minimálními výškovými rozdíly (290 – 302 m n. m.). Celé území se velmi mírně svažuje jižním až jihozápadním směrem ve směru protékajících drobných vodotečí. Plochý reliéf je rozčleněn liniemi zpravidla v minulosti napřímených vodotečí a dotvářen nevýraznými sníženinami, zpravidla zamokřenými díky vyšší hladině spodní vody. Antropogenními tvary v území jsou násypy cest, regulace potoků a některé vodní plochy vzniklé v dřívější i nedávné minulosti (např. Černé jezírko ve V části PP a tůň na loukách v JZ části PP).

Geologickým podložím širšího okolí jsou druhohorní horniny – písčité slínovce a prachovce turonského stáří. Ty jsou pokryty kvartérním překryvy – holocénními fluviaálními a deluviaálními jílovito-písčitými hlínami, v západní části též sprašemi a v severní též slatinami. Půdní pokryv je tvořen pararendzinou kambizemní, na místech v blízkosti toků se nachází fluvizem typická. Na místech silněji ovlivněných vysokou hladinou spodní vody se vytvořily pseudogleje až gleje a místy i slatinná organozem.

Hydrologické a klimatické poměry

Území lokality je protékáno několika drobnými vodotečemi, které prošly regulací. Ty se na JZ okraji PP spojují do jedné a pod názvem Dubovec ústí do Javoroky. Vodoteče na území PP prošly v minulosti technickými úpravami (regulací). Zejména na loukách v JZ části PP jsou dosud pozůstatky melioračního systému, který však již téměř ztratil svou funkci. Značná část území je silně ovlivňována vysoko položenou hladinou spodní vody. Přítomny jsou četné sníženiny, kde voda v některých obdobích roku vystupuje i nad povrch. V území se nachází několik jezírek, které vznikly těžbou rašeliny od 19. století. Některá jsou již téměř zazemněná. Největší je tzv. Černé jezírko ve východní části PP s plochou volné hladiny několik arů. V rámci péče o ZCHÚ byly v nedávných letech na loukách v JZ části PP vytvořeny tři menší tůň. V souvislosti s využíváním území pro lázeňské účely zde byly počátkem 20. století navrtány puklinové prameny. Přímo v PP (ve V části u Černého jezírka) se nachází tzv. Annamariánský pramen, další pramen je západně od PP u tenisových kurtů. V území bylo po roce 2000 vybudováno několik dalších vrtů, které slouží k průzkumu a monitoringu hydrogeologických poměrů.

Území se nachází v klimatické oblasti mírně teplé MT9, která je charakterizována dlouhým, teplým a suchým létem a krátkou mírně teplou suchou až velmi suchou zimou s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Přechnodné jarní a podzimní období je velmi krátké, jaro a podzim teplé až mírně teplé.

Klimatické charakteristiky pro oblast MT9 (dle Quitta 1975):

počet letních dnů	40-50
počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	140-160
počet mrazových dnů	110-160
počet ledových dnů	30-40
průměrná teplota v lednu	-3 až -4 °C
průměrná teplota v červenci	17-18 °C
průměrná teplota v dubnu	6-7 °C
průměrná teplota v říjnu	7-8 °C
průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	100-120
srážkový úhrn ve vegetačním období	400-500 mm
srážkový úhrn v zimním období	250-300 mm
počet dnů se sněhovou pokrývkou	60-80
počet dnů zamračených	120-150
počet jasných dnů	40-50

Fytogeografické poměry a potenciální vegetace

Z fytogeografického hlediska se lokalita nachází v obvodu Českomoravské mezofytikum, okresu 57. Podzvičinsko a podokresu 57a. Bělohradsko. Ten je charakterizován květenou rozmanitou s převahou mezofytů nad termofyty, vegetačním stupněm suprakolinním, srážkově je nadbytečný (oceanický), reliéf převažuje plochý nad svažitém, substrát je živný, převážně vápňitý a jílovitý, krajinný pokryv je převážně kulturní, méně lesní (Skalický 1988).

Dle mapy potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová et al. 1997) jsou potenciální vegetací na území PP střeňchové jaseniny asociace *Pruno-Fraxinimum* v komplexu s

mokřadními olšinami svazu *Alnion glutinosae*. V širším okolí jsou pak potenciální vegetací černýšové dubohabřiny asociace *Melampyro nemorosi-Carpinetum*.

Flóra

V roce 2016 bylo na území PP při botanickém průzkumu nalezeno 307 taxonů cévnatých rostlin (skutečný počet bude ještě vyšší). Flóra lokality je poměrně pestrá, neboť je tvořena různými stanovišti a biotopy. Květena se skládá především z druhů mezofilních až vlhkých luk a druhů vlhkých a mezofilních listnatých lesů. Významná je i skupina mokřadních druhů nelesních i lesních stanovišť. V květeně lokality, která leží v nadmořské výšce přibližně 300 m, je několik překvapivých výskytů druhů, jež jsou typické spíše pro horské oblasti. Jsou to především žluťucha orlíčkolistá (*Thalictrum aquilegiifolium*) a lipnice oddálená (*Poa remota*). Do určité míry je skladba rostlin ovlivněna tím, že lokalita navazuje na městskou zástavbu a část je využívána od konce 19. století jako lázeňský park. Zejména v severozápadních partiích se v podrostu lesa místy velmi hojně vyskytuje pámelník bílý (*Symphoricarpos albus*), v loukách jako solitera někde roste tuje a v lesních porostech byly místy vysazovány hybridní topoly. Z bylin jsou přítomny např. vrbina tečkovaná (*Lysimachia punctata*) a na několika místech roste invazní křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*). Je možné, že z výsadby pochází i dva dekorativní autochtonní druhy řazené mezi druhy chráněné. Jsou to ďáblík bahenní (*Calla palustris*) rostoucí v tůni při S okraji PP a měsíčnice vytrvalá (*Lunaria redivia*) rostoucí u cesty u altánku a Černého jezírka ve V části PP.

Z 307 taxonů cévnatých rostlin nalezených na lokalitě v roce 2016 patří 4 mezi druhy chráněné podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a 20 druhů je řazeno do červeného seznamu ČR (Grulich 2012). K nejvýznamnějším rostlinným druhům lokality patří bezesporu prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), jehož početnost zde dosahuje několika set rostlin, celkem početný (minimálně vyšší desítky trsů) je upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*). Oba druhy rostou v nejzachovalejších partiích vlhkých pcháčových a střídavě vlhkých bezkolencových luk. Z druhů uváděných v minulosti, ale v roce 2016 nepotvrzených, je potřeba vyzdvihnout ostřici oddálenou (*Carex distans*). Jedná se o vzácnější ostřici slatinných luk a slanisk.

Fauna

V roce 2016 byly v PP provedeny orientační zoologické průzkumy zaměřené na brouky, vážky a denní motýly a z obratlovců zejména na ptáky, plazy a obojživelníky. Z brouků (*Coleoptera*), kterých bylo během jednoho roku v PP determinováno 104 druhů (počet není ale zdaleka konečný), je nejvýznamnější skupina saproxylofágních brouků. Pro ní je podstatné, že v porostu jsou přítomny i stromy s dutinami, vývraty, zlomy a části silných větví starých jedinců na zemi (zajímavějšími druhy této skupiny jsou např. *Dorcatoma setosella*, *Mycetaea subterranea*, *Nosodendron fasciculare*, *Sphindus dubius*). Za zmínku stojí i zajímavější spektrum vodních brouků ze skupiny *Helodidae* (*Scirtidae*), které ukazuje na poměrně zachovalejší vodní prostředí vodotečí v PP (jsou to např. druhy jako *Cyphon palustris* a *Elodes minuta*). Luční společenstva mají význam pro řadu fytofágních druhů. Při průzkumu byly nalezeny tři zvláště chráněné druhy brouků, vesměs široce rozšířených: střevlík Ullrichův (*Carabus ullrichi*), zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*) a chrobák ozbrojený (*Odonteus armiger*).

Průzkumem vážek bylo zjištěno v roce 2016 15 běžných druhů. Z 18 nalezených motýlů v témže roce je jediným zajímavějším druhem ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*). Ten byl v Čechách vyhynulým druhem, ale v současnosti probíhá jeho expanze z Moravy do východních Čech a dále.

Z obratlovců se podle dosavadních průzkumů jako významnější v PP ukazují zejména obojživelníci a ptáci. V roce 2016 bylo zaznamenáno 7 druhů obojživelníků, z nichž se s

výjimkou jednoho všichni na lokalitě prokazatelně i rozmnožují. Protože vodní plochy mají podobu jen malých tůní a není jich zde mnoho, tak i zjištěné počty obojživelníků jsou jen nižší. Spektrum druhů a skutečnost, že zde dochází k rozmnožování, ukazuje, že vytvoření tůní v nedávných letech mělo smysl a při další podpoře obojživelníků dalšími tůněmi může být tato PP pro ně významnou lokalitou. Za pozornost stojí zejména zdejší populace kuňky ohnivé (*Bombina bombina*) a významný je i nález čolka velkého (*Triturus cristatus*). Z ptáků je významná zejména skupina druhů vázaných na lesní prostředí, kteří dokládají vyšší přírodovědeckou hodnotu lesních porostů. Žijí zde např. datel černý (*Dryocopus martius*), strakapoud malý (*Dendrocopos minor*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), zajímavá je i početná skupina lejsků. V nedávné minulosti byli zaznamenáni i krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) a žluna šedá (*Picus canus*).

Z chráněných druhů savců zde žije veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), plšík lískový (*Muscardinus avellanarius*) a byl také zaznamenán výskyt plcha velkého (*Glis glis*). V území lze také zastihnout více druhů netopýrů.

Přehled zvláště chráněných druhů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
Rostliny			
d'áblík bahenní (<i>Calla palustris</i>)	stovky rostlin	§3	V PP rostou až stovky d'áblíků při březích tůňky na severním okraji PP a na ploše asi 3 x 3 m v těsně přilehlé zazemněné tůnce. S ohledem na to, že lokalita je dlouhodobě lázeňským parkem, nelze vyloučit možnost, že zde byl d'áblík kdysi vysazen. Původní výskyt ale nelze zcela vyloučit.
upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	vyšší desítky až stovky	§3	Upolín nejvyšší roste hlavně na loukách v JZ části PP. V roce 2016 jsem jej nacházel vzácně až roztroušeně na velké části těchto luk. Chyběl hlavně v jižních partiích luk, naopak nejhojnější byl v severní části těchto luk. Vzácně se upolín také vyskytuje na loukách u hudebního pavilónu, a to v jejich nejzachovalejších východních partiích.
měsíčnice vytrvalá (<i>Lunaria redivia</i>)	desítky	§3	Měsíčnicě vytrvalá roste v PP v počtu několika desítek rostlin na malé ploše u Černého jezírka. S ohledem na povahu místa (frekventovaná lesní cesta u jezírka a altánkem nedaleko) je dost dobře možné, že zde byla kdysi tato dekorativní rostlina vysazena. V ČR měsíčnice nejčastěji roste na sutích a v roklich podhorských lesů, někdy i podél toků, kudy sestupuje až do nížin.
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	stovky	§3	Viz. kap. 1.7.2, část B Druhy Předchozí plán péče v roce 2007 uvádí do 40 jedinců. Za 10 let tedy došlo k výraznému nárůstu jeho početnosti.
Živočichové – bezobratlí			
střevlík Ullrichův (<i>Carabus ullrichii</i>)	V roce 2016 nalezeno torzo na	§3	Brouk z čeledi <i>Carabidae</i> , který preferuje otevřené plochy, louky, úhory, zahrady i

	louce. Odhad početnosti: vyšší stovky		pole. Místy je i hojný.
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	Nalezen jeden exemplář v luční části při žíru na květu pcháče. Odhad početnosti: vyšší stovky.	§3	Larva prodělává vývoj na sušších místech v půdě, kde okusuje kořeny rostlin. S dospělci je možné se setkat při jejich žíru na různých rostlinách od jara do léta. Dříve hojný druh po celém území vymizel s chemizací krajiny a nyní se opět mírně rozšiřuje. (pozn. v nově připravované vyhlášce MŽP již není počítáno s jeho ochranou)
chrobák ozbrojený (<i>Odonteus armiger</i>)	Nalezen samec a samice. Odhad početnosti: nižší stovky	§3	Žije v detritu řídkých listnatých lesů, na paloučích, pastvinách a stepích, kde se živí podzemními houbami. V ČR žije poměrně vzácně (i díky skrytému způsobu života) od nížin po podhůří hor.
střevlík Scheidlerův (<i>Carabus scheidleri</i>)	Druh uveden v předchozím plánu péče, bez početnosti	§3	Preferuje otevřené plochy, louky, úhory i pole. Místy je i hojný, je možné se s ním setkat v noci, kdy pobíhá po loukách a loví potravu.
ohniváček černočárny (<i>Lycaena dispar</i>)	V roce 2016 nalézán jen jednotlivě	§2	Druh vyhledává podmáčené či bažinaté louky, okraje vodních toků. Též na ruderálních mokřadech (strouhy, meliorační kanály apod.). V Čechách vymizel v první polovině 20. století. Na Moravě byl ještě na počátku 20. století považován za velkou vzácnost, omezenou na jih území. Zhruba od poloviny 20. století začal expandovat na sever. I když lze druh považovat v současné době za neohrožený, tak trend šíření může být pouze dočasný.

Živočichové – obratlovci

OBOJŽIVELNÍCI

čolek obecný (<i>Triturus vulgaris</i>)	2016: nižší desítky, na lokalitě se rozmnožuje	§2	Rozmnožuje se v osluněných menších vodních nádržích, lesních rybníčcích i v kalužích na nezpevněných lesních cestách. Proniká i do méně přitažlivých, často znečištěných vod. Nevyhýbá se ani bezprostřední blízkosti lidských obydlí (jezírka, bazény). Dává přednost nádržím s bohatou vodní vegetací.
čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)	2016: jediný nález (1 subadult), na lokalitě se rozmnožuje	§2	Obývá rozmanité biotopy, důležitá je však blízkost vody, kterou využívá zejména k rozmnožování. Vyhledává čisté, nepřerybněné rybníky, tůně, zatopené lomy či pískovny s vodní vegetací. Během období rozmnožování žije čolek velký ve vodě. Pokud voda, kde se rozmnožil, nevyschne, zůstávají v ní dospělí čolci až do pozdního léta.
kuňka ohnivá (obecná) (<i>Bombina bombina</i>)	2016: nižší desítky, na lokalitě se rozmnožuje	§2	Žije v rybnících s mělčinami, tůňkách a loužích. Zimu přežívá na souši zahrabaná v zemi. Rozmnožování probíhá v mělké vodě s hustou vegetací. V ČR se vyskytuje v nižších a středních polohách, převážně do 400 m n. m.
rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>)	2016: jediný nález (1 samec), na lokalitě se rozmnožuje	§2	Osídluje zejména dobře osluněné lokality v blízkosti menších a středně velkých nádrží a vlhčí listnaté lesy, sady, parky, zahrady. V ČR se vyskytuje mozaikovitě, převážně v

			nižších a středních polohách.
skokan zelený (<i>Rana kl. esculenta</i>)	2016: desítky, na lokalitě se rozmnožuje	§2	V ČR je tento hybridogenní druh vodního skokana rozšířen nesouvisle v oblastech výskytu <i>P. ridibundus</i> a <i>P. lessonae</i> , což je mj. také ve východních Čechách (MORAVEC 1994). Má stejné biotopové nároky jako oba "rodičovské" druhy vodních skokanů, vyhledává stojaté i mírně tekoucí vody, kde se zdržuje po celou vegetační sezónu.
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	2016 nezjištěn, uveden v předchozím plánu péče	§2	V ČR dává přednost nižším polohám, ačkoliv vystupuje i do podhůří; především v povodí velkých českých řek. Podle předchozího plánu péče výskyt jednotlivě mimo období rozmnožování.
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	2016: jednotlivě, na lokalitě se patrně nerozmnožuje Předchozí plán péče ji uvádí jako hojnou v celém území.	§3	Druh s vysokou přizpůsobivostí. Obývá převážně smíšené lesy v pahorkatinách a horách. K rozmnožování dochází ve vodních nádržích, lesních rybníčcích, bažinách, příležitostně i v potocích a menších říčkách. Migruje na velké vzdálenosti a s výjimkou období rozmnožování žije i daleko od vody. Je častým obyvatelem lidských osad, běžná i ve velkých městech.
PLAZI			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	2016 nezjištěna, uveden v předchozím plánu péče jako nepříliš hojná	§2	Je nejrozšířenějším druhem ještěrky u nás. Její početnost silně poklesla díky ztrátě vhodných stanovišť. Obývá především suchá a slunná místa, a to stráně, sušší louky i okraje lesů.
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	2016: jednotlivě	§2	Oproti ještěrce obecné se jedná o druh s vyššími nároky na vlhké a mírně zastíněné prostředí. V ČR se vyskytuje od nížin do 1500 m n. m., kde osidluje zahrady, parky, lesy, louky.
slepýš křehký (<i>Aguis fragilis</i>)	2016: jednotlivě, v předchozím plánu péče uveden jako hojný	§2	Slepýš křehký žije téměř na celém území ČR, od nížin až po vyšší hory (nad 1000 m n. m). Vyskytuje se běžně v lesích na pasekách a při lesních okrajích, na křovinatých stráních, na loukách, nevyhýbá se ani zahradám.
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	2016: jednotlivě	§3	Značně přizpůsobivá a na prostředí relativně tolerantní, osidluje vodní nebo mokřadní stanoviště. Hlavním důvodem jejího výrazného úbytku v přírodě je nedostatek přirozené potravy – obojživelníků.
PTÁCI			
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	2016 nezjištěn, uveden v předchozím plánu péče jako hnízdící	§2	Na našem území se vyskytuje pravidelně, ne však příliš hojně. Běžnější je v nižších polohách. Hnízdí v otevřené krajině se skupinami stromů a v sádkách. Hnízdí v dutinách, které si na rozdíl od ostatních datlů sám netešá. Tažný se zimovišti v Africe.
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	2016: 2 páry	§2	Vyskytuje se nejčastěji jednotlivě, ve světlých listnatých lesích, sádkách apod. do nadm. výšky 600 m. Je tažná se zimovišti v J a JV Africe, do stř. Evropy přilétá na přelomu dubna a května.
krkavec velký	2016 bez udání početnosti, hnízdění	§3	Ve středověku byl na území ČR hojně hnízdícím ptákem. Kvůli pronásledování a

<i>(Corvus corax)</i>	v PP pravděpodobné nebo možné		změněn v hospodaření však zcela vymizel. Až v roce 1968 bylo v ČR opět zaznamenáno jeho hnízdění. Obývá lesnaté oblasti hornatin a vrchovin, nevyhýbá se ani lesnatým oblastem nížin.
lejssek šedý <i>(Muscicapa striata)</i>	2016: min. 4 páry	§3	Žije ve světlých listnatých lesích, parcích, na hřbitovech a v zahradách. Je tažný se zimovišti v subsaharské Africe, v ČR se zdržuje od dubna do října. V letech 1970 až 1990 byl u něho v celé Evropě zaznamenán značný pokles, v současné době je jeho populace považována za stabilizovanou.
strakapoud prostřední <i>(Dendrocopos medius)</i>	2016 nezjištěn, uveden v předchozím plánu péče jako pravidelně hnízdící	§3	Žije v nížinách a pahorkatinách, maximálně do 900 m n. m. Hnízdí převážně v rozsáhlejších souvislých listnatých lesích, hlavně pak v lužních s vysokým zastoupením starých dubů nebo v doubravách pahorkatin, méně ve smíšených lesích, vzácně i ve velkých sadech a parcích.
SAVCI			
netopýr velký <i>(Myotis myotis)</i>	uváděn v předchozím plánu péče jako jednotlivě (lov potravy na území PP)	§1	V ČR na celém území představuje v nižších a středních polohách patrně našeho nejhojnějšího netopýra, vystupuje však i do hor, kde v horských zimovištích bývá dominantním prvkem. Početnost druhu v posledních letech zřetelně narůstá (letní kolonie i na zimovištích).
netopýr pestrý <i>(Vespertilio murinus)</i>	uváděn v předchozím plánu péče: 1 nález pod kůrou	§2	I když celkový počet údajů o výskytu v ČR je poměrně velký, většinou se jedná o nálezy jednotlivých kusů v horských a podhorských oblastech. V nižších polohách se objevuje mnohem řidčeji, hlavně ve vazbě na skalní stanoviště nebo moderní výškové budovy.
netopýr rezavý <i>(Nyctalus noctula)</i>	uváděn v předchozím plánu péče: jednotlivá pozorování	§2	U nás se vyskytuje celoročně, konkrétních dokladů o letních koloniích ovšem mnoho není – vesměs pocházejí z jihočeských pánví, ze středních Čech a jižní Moravy. Lovíci jedince však běžně zaznamenáváme na celém území vyjma souvislých lesních komplexů ve vyšších polohách.
netopýr ušatý <i>(Plecotus auritus)</i>	uváděn v předchozím plánu péče: jednotlivá pozorování	§2	Vyjma zemědělsky intenzivně obhospodařovaných nížin s rozsáhlým bezlesím se u nás vyskytuje takřka celoplošně až po horní hranici lesa. V podhorských oblastech s vlhčím klimatem a členitými lesními až parkovými porosty patří k nejhojnějším druhům netopýrů vůbec.
plšík lískový <i>(Muscardinus avellanarius)</i>	uváděn v předchozím plánu péče: nálezy hnízd, bez vyhodnocení početnosti	§2	Plšík lískový je obyvatelem lesů severní a střední Evropy a Malé Asie. Běžně, i když nehojně, se vyskytuje na většině území ČR, v horách až v pásmu kosodřeviny.
plch velký <i>(Glis glis)</i>	uváděn v předchozím plánu péče: nález mrtvého jedince	§3	U nás se vyskytuje nepravidelně, někde je poměrně běžný, jinde naopak zcela chybí. Obývá listnaté, smíšené lesy, parky, a zahrady. Žije v dutinách stromů, ve škvírách ve skalách, v budkách, někdy v budovách a garážích.
veverka obecná <i>(Sciurus vulgaris)</i>	2016 pozorována pravidelně	§3	Vyskytují se ve smrkových, smíšených i listnatých lesích od nížin do hor, přivykla i na městské parky, hřbitovy a pod., kde ztrácí

			svou plachost. V posledních desetiletích došlo k výraznému snížení její početnosti.
--	--	--	---

Vysvětlivky:

Chráněné druhy dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.

§1 – kriticky ohrožené

§2 – silně ohrožené

§3 – ohrožené

V předchozím plánu péče je uveden dále čáp černý (*Ciconia nigra*) a vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*). jedná se ale o druhy, které k lokalitě nemají těsnější vazbu.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Přírodní památka Bělohradská bažantnice byla vyhlášena v roce 1990, a to podle tehdejší legislativy jako chráněný přírodní výtvor. První plán péče pro PP byl zpracován až v roce 2007 na období 2007-2016. Louky v areálu lázeňského parku v S části PP byly pravidelně koseny minimálně 2 x ročně nepřetržitě. Nejcennější louky v JZ části PP ležely delší čas ladem a opět jsou sečeny pravidelně až od roku 2003. Management na těchto loukách byl zahájen asanačními zásahy, kdy byly nejdříve odstraněny náletové dřeviny a množství stařiny. Management v této části PP zajišťovala v prvních letech po roce 2003 AOPK ČR, v současnosti je management zajišťován ve spolupráci s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje.

PP je součástí územního systému ekologické stability. Překrývá se s regionálním biocentrem Bělohradská bažantnice, přes které prochází regionální biokoridor H022.

V rámci plnění návrhů opatření v předchozím plánu péče byly v severních partiích luk v JZ části PP v roce 2008 (?) vyhloubeny tři menší tůně. Při severním okraji PP podél silnice jsou instalovány bariéry usměrňující migraci obojživelníků zejména v období jarního tahu.

b) lesní hospodářství

Území PP je tvořeno převážně lesními porosty. Rozsah lesa byl ale v minulosti výrazně menší. Na mapě z 19. století (prezentováno níže) je vidět, že se na místě jižní části dnešního lesního komplexu rozkládaly louky. V polovině 20. století je rozsah lesních porostů již víceméně srovnatelný s dnešním. Lesní porosty byly v minulosti obhospodařovány jako les nízký (pařezina) nebo les střední (sdružený). O způsobech tohoto hospodaření dodnes svědčí mnoho stromů nesoucích známky vegetativního původu a místy velmi výrazná víceetážová struktura porostů s nejstarší výstavkovou etáží hlavně dubů. Lesnické využití území bylo do značné míry limitováno vyšším zamokřením velké části lesa. I díky této skutečnosti v porostu výrazně převládají listnaté dřeviny přirozené skladby. Cizorodé dřeviny jsou zastoupeny jen v malé míře. Jedná se především o smrk, který se v PP nejvíce vyskytuje v jihovýchodních partiích PP, které byly ještě počátkem 19. století loukami. Zastoupení smrku bylo uměle zvýšeno výsadbami v 1. pol. 19. století. V současné době je většina jeho porostů v lokalitě ve stádiu rozpadu.

Lesnické hospodaření na území PP bylo značně také usměrňováno skutečností, že velká část lesa již od konce 19. století slouží jako lázeňský park. Tím byl na porosty kladen jiný důraz než kdyby plnily pouze hospodářskou funkci. Poslední platný LHP, dle kterého v porostech hospodařily Východočeské státní lesy (Lesní závod Hořice v Podkrkonoší, polesí Lázně Bělohrad), měl omezenou platnost od 1. 1. 1970 do 31.12.1979. V tomto období byly na území lázeňského parku prováděny pouze tvarové a zdravotní probírky. Tyto zásahy byly

prováděny ve prospěch uvolnění kvalitních jedinců dubu, jasanu, javoru, olše a lípy. V místech nežádoucího prořezání vlivem nahodilých těžeb byly prořezávky a probírky prováděny citlivě využívajíc bohatého spodního a středního patra.

V současnosti jsou lesní porosty vyjmuty z lesního půdního fondu a v katastru nemovitostí jsou vedeny v druhu pozemku ostatní plocha se způsobem využití zeleň. Hospodaření tak může být podřízeno především potřebám ochrany přírody. Hospodaření a zásahy jsou také do určité míry ovlivňovány službou lázeňského parku. Zohledňována musí být zejména bezpečnost v okolí frekventovaných cest a na místech častěji navštěvovaných (v PP např. okolí Černého jezírka a Annemariánského pramene). I s požadavky vyplývajícími z funkce lázeňského parku je a i do budoucna může být velká část porostů ponechána v bezzásahovém režimu. V části lesních porostů s významným zastoupením smrku dochází samovolně ke snižování jeho podílu (kůrovec, vítr). Smrk je na těchto stanovištích silně ohrožován hnilobou a následně jsou fyziologicky oslabené stromy napadány lýkožroutem smrkovým. V přírodních podmínkách PP Bělohradská bažantnice lze tento vývoj považovat za žádoucí a přírodě blízký proces. Napadené stromy smrku jsou podle potřeb odtěžovány. V jižních partiích porostů s vyšším podílem smrku je provedeno několik maloplošných sečí. Na vytěžených plochách bohatě zmlazují listnaté dřeviny. V této části PP je možné pokračovat v postupné obnově porostu.

c) zemědělské hospodaření

Zemědělské plochy na území PP byly patrně vždy využívány výhradně nebo téměř výhradně jako louky (viz mapa z 19. století). Koseny byly patrně dvakrát ročně. Pro snadnější hospodaření a zkvalitnění píce byl na loukách vytvořen meliorační systém. Jeho funkčnost je v současnosti již silně omezena. Od konce 19. století, kdy velká část území slouží jako lázeňský park, je kosení v severních partiích dnešní PP podřízeno této funkci území. Louky mimo lázeňský areál ležely před vyhlášením i v prvních letech po vyhlášení PP dlouhodobě ladem. Jejich pravidelné kosení probíhá od roku 2003 a je zcela určováno požadavky ochrany přírody. Bohužel současný režim kosení těchto ploch se nejeví jako zcela vhodný (bližze kap. 2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče).

d) myslivost

PP se nachází v honitbě Bělohradsko CZ5207110002. Myslivecké hospodaření má na chráněné fenomény v PP pravděpodobně jen malý vliv. Negativní vlivy jako ruderalizace a eutrofizace, které zpravidla doprovázejí myslivecká zařízení, pozorovány v území nebyly. V lesních porostech se zpravidla vyskytuje bohaté zmlazení dřevin přirozené skladby a lesní zvěř zde nepůsobí jako výrazný činitel omezující přirozenou obnovu lesa. Výjimkou by mohlo být poškozování umělé obnovy zejména dubu. Při výsadbách dubu bude proto zcela jistě nutná jeho ochrana oplocením nebo individuální ochrana.

Místní myslivci vnímají lokalitu jako důležité refugium zvěře v zemědělské krajině. Platí to jak pro lesní porosty, tak zejména pro louky v JZ části PP. V části roku, kdy v okolí PP probíhá senoseč a jsou sklizeny polní kultury, nachází zvěř v mokřadní a dosud neposekané luční vegetaci v této části PP útočiště. Bohužel nejen pro chráněné fenomény, ale i pro zvěř současný režim managementu (kosení velkých ploch v krátké době) není zcela optimální. Plán péče proto navrhuje několik ploch rákosin a porostů chrastice jako bezzásahové (jen udržování bezlesého stavu). Pro zvěř budou sloužit i plochy pasených mokřadů (ohradník pro ni netvoří překážku a podmáčené porosty budou paseny jen řídce) a příznivé pro ni bude i mozaikovitě kosení rozdělené do delších časových úseků.

e) rekreace a sport

Územím PP prochází značená turistická trasa, po které je vedena i naučná stezka (Po stopách K. V. Raise). Vzhledem k tomu, že se PP nachází na kraji města Lázně Bělohrad a část slouží

jako lázeňský park, je území hojně navštěvováno turisty, návštěvníky lázní a místními obyvateli. To platí především pro severní část PP, jižní část PP je dotčena tímto naopak jen minimálně. V ochranném pásmu PP je vybudován minigolf a "letní divadlo", při západní hranici PP se nachází hudební pavilón. To jsou zařízení, která dále koncentrují výskyt návštěvníků. Využití území pro lázeňské účely a s tím související činnosti jsou popsány podrobněji hned v následující části. Na západním okraji PP se nacházejí také tenisové kurty. V roce 2013 bylo řešeno vyvážení bioodpadu a staré antuky z kurtů do území PP.

f) jiné způsoby využívání – lázeňství

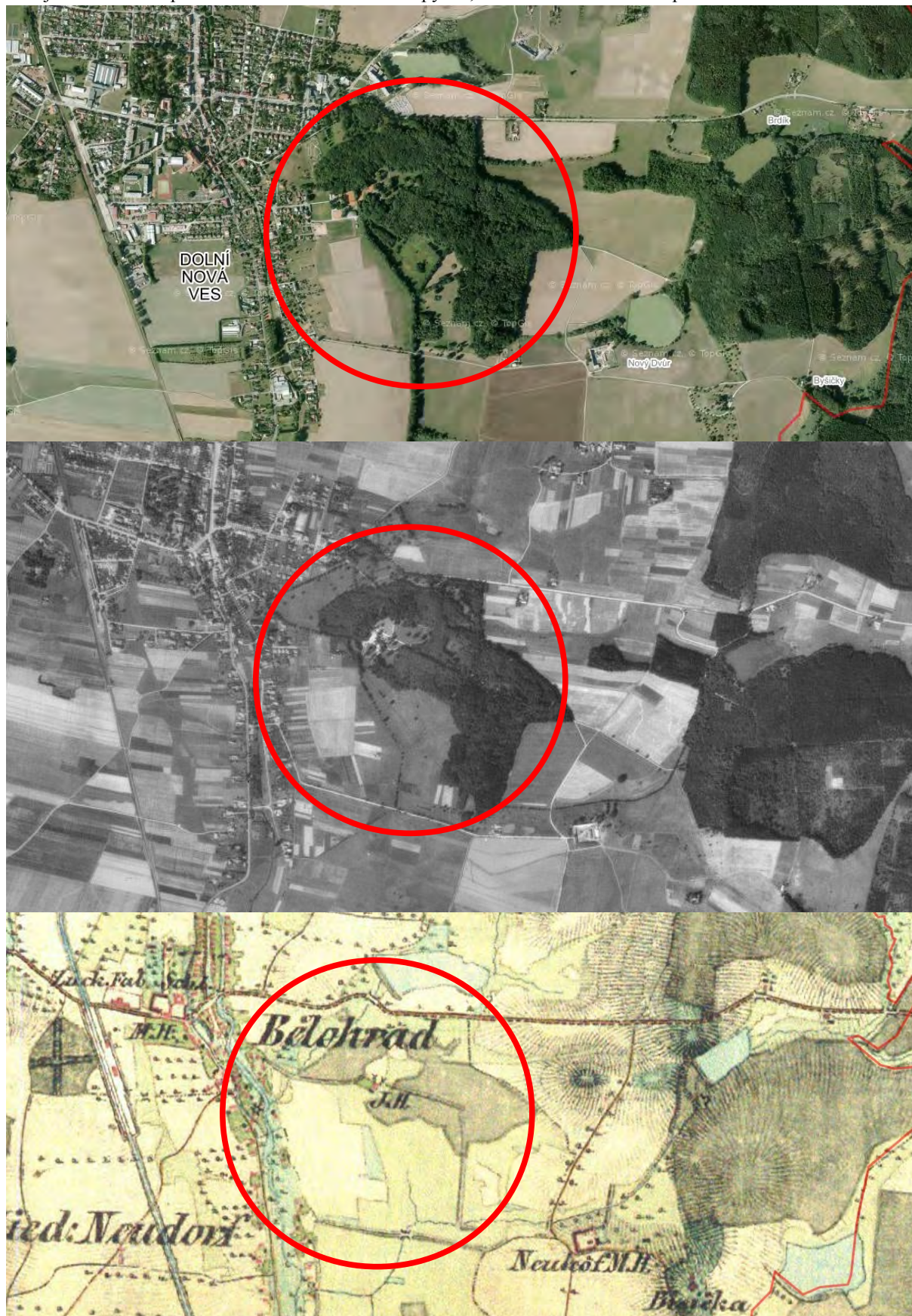
Počátky lázeňství ve městě Lázně Bělohrad spadají do druhé poloviny 19. století. První krok ke vzniku lázeňství učinil Maxmilián Dormitzer, který v roce 1872 nechal u Javoroky postavit dřevěnou budovu s koupelnami, kde prováděl očištné koupele. Po něm převzala lázně hraběnka Anna z Aseburgu, která nechala prověřit léčivost rašelinných koupelí a v r. 1888 byly lázně úředně uznány. Lázeňství zasáhlo i lesní porosty, neboť v nich byla těžena rašelina a dovážena po kolejničkách do lázní (rašelina se využívala již dříve jako palivo v cukrovaru). Těžba rašeliny je dnes již ukončena. Jejím pozůstatkem jsou v lese tůně a jezírka (největší je Černé jezírko ve V části PP).

K areálu lázní patřil také 60 hektarů velký park Bažantnice – dnešní PP. Park byl postupně dotvářen nezbytnou "lázeňskou infrastrukturou". V roce 1901 byl vyvrtán ve V části PP u Černého jezírka Annamariánský pramen (do hloubky 51 m). Druhý pramen byl vyvrtán u západního okraje PP u hudebního pavilónu. Oba prameny prošly nedávnou rekonstrukcí a jsou upraveny do podoby altánků s chrlíčem. Park byl také záhy protkán sítí upravených cest, doplněn lavičkami, altány apod. Některé z cest jsou v současnosti s asfaltovým povrchem a v malé míře i osvětleny.

Tím, že je velká část lesa využívána jako lázeňský park, vyznačuje se určitými specifiky údržby. Zejména v severozápadních partiích je místy podél cest vyřezávané keřové patro tvořené především pámelníkem. Louky u hudebního pavilónu jsou koseny vícekrát do roka; v roce 2016 bylo zaznamenáno i jejich mulčování. Na několika místech dochází ke skládkování biomasy ze zahradnické činnosti a dokonce i k navážení suti, hlíny a podobného materiálu. Porosty u tůně na severním okraji PP u silnice jsou silně proředěny a podrost je kosen. I přes tyto jevy a činnosti mají lesní porosty a celé území vysokou hodnotu z hlediska ochrany přírody. Využití lesa jako parku jej ochránilo před postupy konvenčního lesního hospodaření, které by mělo na přírodní hodnoty nesporně výrazně negativnější dopad. V souvislosti s parkem je v současnosti asi nejvíce negativní činností na území PP způsob kosení luk u hudebního pavilónu.

Srovnání stavu území PP v současnosti (nahore), v roce 1953 (uprostřed) a v 19. století (dole). PP je přibližně vyznačena červenou linkou.

Zdroj: historická mapa a aktuální rotofoto www.mapy.cz., ortofoto z roku 1953 <http://kontaminace.cenia.cz>.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- nařízení Okresního úřadu Jičín č. 7/2002 (ze dne 11. 12. 2002), jímž bylo vyhlášeno ochranné pásmo PP Bělohradská bažantnice na pozemcích dle KN č. 210/4 a 251/1, k. ú. Lázně Bělohrad.
- územní plán města Lázně Bělohrad

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Lesní porosty se nacházejí na druhu pozemku „ostatní plocha“ a nejsou lesnický zařízeny LHO ani LHP. Poslední platný LHP v lesních porostech na území PP měl omezenou platnost od 1. 1. 1970 do 31.12.1979.

Porostní dělení lesa použité v tomto plánu péče je s jen velmi drobnými úpravami převzato z plánu péče předchozího. Z tohoto plánu péče jsou také využity údaje o věku porostů a zastoupení dřevin. Aktuální hodnoty stáří dřevin jsou jen navýšeny o jedno decénium a ve skladbě dřevin jsou provedeny jen minimální úpravy podle vlastního šetření v roce 2016.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů (přirozená skladba dle Plívy 1971)

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
2D	obohacená buková doubrava	DB 6 BK 1 JV 1 HB 1 JLH (slabě keře)	9,42	27,3
2L	potoční luh pahorkatinný	DB 5 JS 3 (JLH JL JLV) 1 JV 1 OL	16,86	48,9
3L	jasanová olšina	OL 7 JS 3 SM (TPČ OS)	8,21	23,8
Celkem			34,49	100 %

Přehled výměr SLT byl získán na základě online dostupné typologické mapy v Katalogu mapových informací o lesním a mysliveckém hospodářství ČR Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa. Typologická mapa se zcela nepřekrývala s vymezením lesních porostů v tomto plánu péče, z čehož mohou vyplývat nepřesnosti v určení zastoupení SLT. Nepřesnosti budou ale jen v jednotkách procent.

Podle terénního šetření se v území nacházejí i porosty zařaditelné do SLT 1G vrbová olšina. Jedná se o menší plochy, které v dostupné typologické mapě vylišené nejsou, ale z hlediska složení lesa a diverzity lesního prostředí jsou významné. Podle hodnocení biotopů je ekvivalentem tohoto SLT biotop Mokřadní olšiny.

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	smrk obecný	5,06		+	+
Listnáče					
DB	dub	6,99	20,3	14,08	40,8
BK	buk lesní	+	+	0,94	2,7
JV	javor	0,26	0,8	2,63	7,6
JS	jasan ztepilý	12,15	35,2	7,52	21,8
HB	habr obecný	+	+	0,94	2,7
JL	jilmy	+	+	2,63	7,6
OL	olše lepkavá	9,07	26,3	5,75	16,7
LP	lípa	+	+		
BR	bříza bělokorá	0,71	0,24		
OLS	olše šedá	0,25	0,72		
VJ	vrby	+	+		
TPX	hybridní topoly	+	+		
Celkem		3,49	100 %	34,49	100 %

Příloha č. M3

Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha č. M4

Mapa typologická podle OPRL

Příloha č. M5:

Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Příloha č. T1

Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Na pozemcích p. č. 271/2 a 210/3 se nacházejí drobné vodní toky, které mají charakter příkopů, někdy jen sezónně naplněných vodou. Protože se jedná o jen drobné vodní toky, nepopisuje je plán péče pomocí standardizované tabulky ani pro ně není v následujících částech plánu péče zpracována rámcová směrnice. Koryto (příkop) na parcele č. 210/3 (v majetku Lázně Bělohrad a.s.) je součástí lesního porostu. Příkop na parcele č. 271/2 (v majetku AOPK ČR) je popsán níže v rámci nelesních pozemků.

Na pozemku p. č. 212/1 (díl i plocha 7L) se nachází dále nekatastrovaná vodní plocha – tůň, která je již částečně zazemněná. Na pozemku p. č. 261 se v lesním porostu při kraji cesty (dílčí plocha 3L a 5L) nacházejí 2 mělká jezírka po těžbě rašeliny. V rámci plnění návrhů opatření dané předchozím plánem péče byly při severních okrajích luk v JZ části PP vytvořeny tři menší vodní tůně pro podporu zejména obojživelníků.

2.4.3 Základní údaje o nelesních pozemcích

Popis dílčích ploch a objektů

Pro komplexnost popisu jsou v tabulce níže uvedeny a popsány i plochy ležící v ochranném pásmu PP (management pro ně v dalších částech plánu péče navrhován není). Ty mají za číslem uveden index O.

označení plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče
9O	1,27	Plocha minigolfu, "letního divadla" a promenády.
10O	2,64	Pravidelně kosené louky v ochranném pásmu. V západní části mají charakter mezofilních luk převážně s dominancí kostřavy červené, ve východní části pak charakter zachovalé vlhké pcháčové louky asociace <i>Angelico sylvestris-Cirsietum oleracei</i> . Dlouhodobým cílem péče je zachování polopřirozené luční vegetace v jedno až dvousečném režimu.
11O	0,49	Pravidelně kosená louka v ochranném pásmu s množstvím dřevin (SM, DB, OLL aj.) charakteru eutrofnější vlhké pcháčové louky (<i>Dactylis glomerata</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>Geum rivale</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> , <i>Bistorta major</i> , <i>Geranium paluster</i> , <i>Carex acutiformis</i> , vzácně např. <i>Valeriana dioica</i> , <i>Carex flacca</i> , <i>Carex panicea</i> , <i>Scirpus sylvaticus</i>). I když je porost kosený, blíží se na části tužebníkovému ladu (hojný <i>Filipendula ulmaria</i>). Dlouhodobým cílem péče je zachování polopřirozené luční vegetace v jedno až dvousečném režimu.
12O	0,26	Pravidelně kosená stinná loučka v ochranném pásmu. SZ partie mají charakter spíše sušší vlhké pcháčové louky (dominuje <i>Holcus lanatus</i> , dále <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> , <i>Geranium pratense</i> , <i>Trisetum flavescens</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Filipendula ulmaria</i>). J a V část má charakter tužebníkového lada (dominuje <i>Filipendula ulmaria</i> , dále např. <i>Poa trivialis</i> , <i>Geum rivale</i> , <i>Geranium palustre</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Phragmites australis</i>). Dlouhodobým cílem péče je zachování polopřirozené luční vegetace v jedno až dvousečném režimu.
13O	0,25	Menší olšina v ochranném pásmu na bývalé louce ve stadiu kmenoviny, s příměsí dalších dřevin. Dlouhodobým cílem je ponechání plochy samovolnému vývoji. Nutné jsou zásahy zajišťující bezpečnost návštěvníků parku.
14	0,29	Menší mladší olšina v ochranném pásmu na bývalé louce ve stadiu kmenoviny, s příměsí dalších dřevin. Dlouhodobým cílem je ponechání plochy samovolnému vývoji. Nutné jsou zásahy zajišťující bezpečnost návštěvníků parku.
15	0,38	Pravidelně kosená stinná louka charakteru tužebníkového lada. Díky kosení nabývá charakter vlhké pcháčové louky (dominují <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Geranium palustre</i> , dále např. <i>Poa trivialis</i> , <i>Bistorta major</i> , <i>Geum rivale</i> , <i>Scirpus sylvaticus</i> , <i>Carex acutiformis</i>). S cíp je sušší (<i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Bromus erectus</i>). Výskyt rozptýlených dřevin (DB, OLL, JS, tuje). Dlouhodobým cílem péče je zachování polopřirozené luční vegetace v jednosečném režimu.
16	0,28	Pravidelně kosená louka u hudebního pavilónu se soliterními dřevinami. Luční vegetace je nevyhraněná, nejbliže má asi k mezofilní ovsíkové louce s prvky střídavě vlhkých luk. Je eutrofnější s dominancí vysokých trav, jen místy je porost nižší a bohatší (pomístně hojně např. <i>Betonica officinalis</i>).

		Dlouhodobým cílem péče je zachování polopřirozené luční vegetace v jednosečném, maximálně dvousečném režimu, omezení projevů eutrofizace a ruderalizace.
17	0,5	Pravidelně kosená louka u hudebního pavilónu se soliterními dřevinami. Luční vegetace je nevyhraněná, nejbližší má asi k mezofilní ovčíkové louce s prvky střídavě vlhkých luk. Je eutrofnější s dominancí vysokých trav. V J části se nachází zpevněná plocha. Při J okraji v roce 2016 nález jedné rostliny prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>). Dlouhodobým cílem péče je zachování polopřirozené luční vegetace v jednosečném, maximálně dvousečném režimu, omezení projevů eutrofizace a ruderalizace.
18	0,92	Pravidelně kosená velice zachovalá a druhově bohatší louka u hudebního pavilónu se soliterními dřevinami. Luční vegetace je nevyhraněná, nejbližší má asi ke střídavě vlhké bezkolencové louce s přechody k vlhkým pcháčovým loukám a při SV okraji až k vegetaci vysokých ostřic. V roce 2016 na větší ploše rostlo mnoho desítek prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>), vzácně upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>), desítky bradáčku vejčitého (<i>Listera ovata</i>). Dlouhodobým cílem péče je zachování víceméně uspokojivého stavu polopřirozené luční vegetace v jednosečném režimu.
19	0,17	Menší lesní loučka, stinná, eutrofní, charakteru sušší vlhké pcháčové louky (hlavně <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Geum rivale</i> , <i>Geranium palustre</i> , <i>Cirsium paludosa</i> , <i>Chaerophyllum hirsutum</i>). Loučka je částečně sečena po malých částech a vícekrát ročně "na krmení". JV konec je vlhčí, nekosený s dominancí rákosu. Dlouhodobým cílem péče je zachování nelesního charakteru plochy.
20	0,2	Ladem ležící menší lesní loučka, stinná, eutrofní, charakteru sušší vlhké pcháčové louky (dominuje <i>Alopecurus pratensis</i> , dále např. <i>Phalaris arundinacea</i> , <i>Geum rivale</i> , <i>Geranium palustre</i> , <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i>). Dlouhodobým cílem péče je zachování nelesního charakteru plochy.
21	3,2	Zachovalá mokřadní z velké části kosená louka, převážně s vegetací vysokých ostřic (převážně <i>Carex acutiformis</i> , méně <i>C. acuta</i> , <i>C. disticha</i>). V až S partii tvoří porosty rákosu, zde jsou vytvořeny tři menší tůně. Podél Z okraje pruh s dominancí chřastice. Ve vysokých ostřicích i rákosině v různé míře i druhy luční, což svědčí o dřívějším větším rozšíření travinobylinné vegetace. Přibližně ve středních partiích plochy (podél malého příkopu severně od olšového remízku) se rozprostírají porosty střídavě vlhké bezkolencové louky. I zde je silné zastoupení vysokých ostřic, které mohou být pro biotop střídavě vlhké louky rizikem. V ploše výskyt vícero vzácných druhů rostlin (<i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Trollius altissimus</i> , <i>Carex paniculata</i> , <i>Thalictrum lucidum</i> aj.). Dlouhodobým cílem péče je zachování víceméně uspokojivého stavu polopřirozené luční vegetace v jednosečném režimu. Doporučuje se podpora obojživelníků vybudováním dalších tůň, redukce dřevin, větší diverzifikace managementu - fázový posun kosení, na části pastva a vymezení ploch bezzásahových pouze se zachováním bezlesí.
22	0,98	Zachovalejší kosená louka, převážně s vegetací vlhké pcháčové louky s přechody do vegetace vysokých ostřic (Z cíp a S okraje podél příkopu už vyhraněná vegetace vysokých ostřic). V ploše výskyt vícero vzácných druhů rostlin (sporadicky <i>Dactylorhiza majalis</i> , roztroušeně <i>Trollius altissimus</i>). Dlouhodobým cílem péče je zachování víceméně uspokojivého stavu polopřirozené luční vegetace v jednosečném režimu. Kosení ve fázovém posunu.
23	2,9	Převážně mezofilní eutrofnější louky s převahou vysokých trav (<i>Dactylis glomerata</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i>). V nižších částech (střední a SZ partii) přechází do zachovalejších nevyhraněných porostů vlhké pcháčové louky s prvky střídavě vlhkých luk, místy až do vegetace vysokých ostřic. V ploše výskyt vícero vzácných druhů rostlin (ve střední části stovky <i>Dactylorhiza majalis</i> , dále např. <i>Trollius altissimus</i> , <i>Silaum silaus</i> , <i>Thalictrum lucidum</i> aj.).

		Dlouhodobým cílem péče je zachování víceméně uspokojivého stavu polopřirozené luční vegetace v jednosečném režimu. Doporučuje se podpora obojživelníků vybudováním tůň v podmáčených partiích při Z okraji, větší diverzifikace managementu - fázový posun kosení, na části pastva a při Z okraji vymezení plochy bezzásahové pouze se zachováním bezlesí.
24	0,09	Menší nekosená mokřadní plocha u olšového remízu s vegetací vysokých ostřic s prvky tužebnickového lada. Dlouhodobým cílem péče je obnova druhově bohatší luční vegetace prostřednictvím pravidelného kosení.
25	0,36	Kosená vlhčí louka v mírné sníženině (na J okraji ohraničeno příkopem, na S remízem a terénním zlomem). Nevyhraněná vegetace na přechodu tužebnickového lada a vlhké pcháčkové louky i s prvky vegetace vysokých ostřic. Západním směrem více tužebnicku, při Z okraji dominuje chlastice. Ojedinelý výskyt vzácnějších druhů (<i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Trollius altissimus</i>). Dlouhodobým cílem péče je obnova druhově bohatší polopřirozené luční vegetace, omezení projevů eutrofizace a ruderalizace.
26	0,24	Kosená vlhčí louka, v Z části dominuje chlastice, jinak má vegetace přechodový charakter mezi eutrofnější vlhkou pcháčkovou loukou a vegetací vysokých ostřic. Expanduje rákos. Dlouhodobým cílem péče je obnova druhově bohatší polopřirozené luční vegetace, omezení projevů eutrofizace a ruderalizace. Navrhuje se diverzifikace managementu, možno i zavedení pastvy.
27	0,5	Kosená vlhčí louka (na J okraji ohraničeno náspem silnice, na S příkopem). V Z cca třetině vegetace vysokých ostřic (<i>Carex acutiformis</i> , <i>Phalaris arundinacea</i> , řídce rákos), střední a V část má charakter sušší a eutrofnější vlhké pcháčkové louky, na V okraji až střídavě vlhké louky (hojně <i>Galium boreale</i>). Dlouhodobým cílem péče je obnova druhově bohatší polopřirozené luční vegetace, omezení projevů eutrofizace a ruderalizace. Navrhuje se diverzifikace managementu, možno i zavedení pastvy.
28	0,62	Liniové porosty olše podél příkopů. Dlouhodobým cílem péče je údržba jen rozvolněného břehového porostu. Smyslem redukce porostu je větší otevření přilehlých luk.
29	0,36	Příkop tvořící hranici luk v JZ části PP. Koryto je lemováno břehovým porostem s převahou olše. Dlouhodobým cílem péče je zachování břehového porostu, v severní části ale jen nesouvislého. Smyslem částečné redukce porostu je větší otevření přilehlé mokřadní louky.

Příloha č. M3

Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

Ačkoliv ZCHÚ bylo vyhlášeno v roce 1990, první plán péče byl pro PP zpracován až v roce 2007. Louky v areálu lázeňského parku (severní část PP a louky ve střední části u hudebního pavilónu) byly do té doby pravidelně koseny minimálně 2x ročně, neboť slouží k rekreaci lázeňských hostů. Louky mimo lázeňský areál (JZ partie PP) byly dlouhodobě nekoseny. Jejich pravidelné kosení probíhá od roku 2003. Kosení probíhá 1x ročně v měsících červenec a srpen. Mimo tyto plochy je koseno i okolí tůň v proředeném lesním porostu na S okraji PP. Podle předem schválené dokumentace byly v rámci plnění návrhů opatření v předchozím

plánu péče v mokřadech v JZ části PP vytvořeny tři menší tůně. Aktuální průzkum živočichů ukazuje, že opatření mělo pro obojživelníky velký význam. V lesních porostech probíhá nahodilá a jen velmi sporadická těžba zejména smrků. Jedná se o porosty napadené zejména lýkožroutem či hnilobou. Těženy jsou stromy zejména při S okrajích PP a v JV části. V SZ části PP je podél některých cest vyřezáván křovinný podrost. Jinak jsou porosty prakticky v bezzásahovém režimu.

Některé současně způsoby údržby a zásahy na území PP nejsou z hlediska ochrany přírody a požadavků skupin organismů zcela optimální, v určitých případech lze mluvit o vyloženě negativním vlivu. Jsou to zejména.

- Vícesečný režim na loukách v severních a středních partiích PP. V roce 2016 bylo pozorováno dokonce mulčování porostu těsně při povrchu země. Tímto postupem dochází bezprostředně k decimování plazů, obojživelníků a bezobratlých živočichů. Častější sečí živočichové také přicházejí o potravní zdroje a možnosti vývoje. Hospodaření na loukách v OP plán péče neupravuje ale na loukách na území PP musí být dodržovány postupy navrhované plánem péče. Kosení luk na území PP je v určitém režimu zadáváno a hrazeno orgánem ochrany přírody. Další aktivity, které jsou na některých loukách prováděny mimo toto smluvně zadávané kosení, nemá orgán ochrany přírody pod kontrolou a probíhají bez jeho vědomí.
- Do lesních porostů je vyvážena biomasa ze zahradnické činnosti a také navážky zeminy, sutě a podobného materiálu. Zatímco biomasa v dosavadním množství nepředstavuje vážnější negativní jev, navážení ostatního materiálu je nepřijatelné (terénní úpravy, poškození lesních biotopů, ovlivnění vodního režimu - zavážení mokřin, estetické hledisko aj.).
- Louky v JZ části PP jsou koseny jednou ročně. Nedostatkem současného způsobu je kosení velkých ploch v krátkém časovém období, čímž jsou negativně poznamenáváni zejména živočichové.
- Z prostředků ochrany přírody je koseno i okolí tůně při S okraji PP. Z hlediska ochrany přírody toto opatření nemá přílišný význam. V této ploše stačí udržovat jen mezernatý porost dřevin, aby tůň byla osluněná, a také aby byl zpomalen proces jejího zazemňování opadem.
- Část pokosené biomasy je kompostována v okrajích kosených ploch. Jedná se o mokřadní louku v S části lučního komplexu v JZ části PP (DP 21). Množství biomasy vzniklé kosením je značné a dlouhodobé kompostování je neudržitelné.

Závěry pro další postup

- Louky na území PP udržovat způsobem, který stanoví plán péče a orgán ochrany přírody po dohodě s jejich vlastníkem (uživatelé). Další zásahy a údržba navíc mimo vědomí orgánu ochrany přírody jsou nepřijatelné.
- Dosavadní zásahy prováděné v lesích jsou vhodné a lze pokračovat v těžbě smrků dosavadním způsobem. Plán péče navrhuje v J části PP s převahou smrku dvě clonné seče na větší ploše.
- Opatření pro obojživelníky (vytvoření tří tůní) se ukázalo jako velmi účinné a smysluplné. Vytvoření dalších tůní je žádoucí. Na loukách v JZ části PP je stále dost prostoru pro toto opatření.
- Management na loukách je nutné více diverzifikovat. Navrženo je rozdělení kosených ploch na více částí a fázový posun seče. Seč je vhodné rozložit do delšího období od začátku června až do konce září, přičemž mezi sousedními plochami by měla být alespoň měsíční pauza v kosení. Na dřívě pokosené ploše v době kosení sousední plochy bude po měsíci už odrostlá otava, která bude poskytovat živočichům dostatek zdrojů a prostředí k existenci.

- Na určitých plochách je vhodné zavést i pastvu velkých zvířat (koně, krávy). Smyslem pastvy je obecná diverzifikace managementu s cílem poskytnout různorodé podmínky hlavně pro živočichy. Zejména na severních mokřadních loukách se očekává díky disturbančnímu vlivu pastvy vytvoření různorodých mikrostanovišť. Do značné míry také odpadne starost s biomasou, která vzniká při kosení a kterou je z této části luk prakticky nemožné odvézt.
- Je nutné vyřešit přístup na jednotlivé části lučního komplexu v JZ části PP. Přes příkopy oddělující jednotlivé louky vedou jen chatrné dožívající mostky z kulatiny. Pro rekonstrukci mostku bude patrně nutné vyhotovení projektové dokumentace.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritní zájmy a případy řešení kolizí jsou vhodně stanoveny již předchozím plánem péče. Níže uvedené teze jsou oproti původnímu znění jen mírně upraveny a doplněny.

- Prioritním zájmem ochrany území je zachování stávajícího komplexu střídavě vlhkých bezkolencových, vlhkých pcháčových a mezofilních luk, mokřadních společenstev, porostů vysokých ostřic, rákosin, mokřadních olšin a lesního komplexu s přirozenou druhovou skladbou a vodních ploch.
- Z hlediska krajinářského a zejména z hlediska zahradnické architektury je snaha o udržení estetického vzhledu a zachování dobrého zdravotního stavu soliterních dřevin a stromů v lesních porostech v blízkosti stezek a chodníků v části využívané jako lázeňský park. Na tyto stromy je vázána celá řada živočišných druhů. Z tohoto důvodu je důležité při péči o tyto dřeviny zohledňovat zoologická kritéria, avšak také respektovat požadavky na zachování provozní bezpečnosti především v blízkosti komunikací. Odstraňování souší bezprostředně ohrožujících svým pádem prostor intenzivní rekreace využívaných chodníků je přípustné v pásu do 20 m po obou stranách cesty, v ojedinělých případech až 30 m.
- V péči o louky mohou nastat kolize mezi požadavky druhů rostlinných a živočišných. Těmto kolizím je předcházeno co největší diverzifikací managementu. Partie s bohatými populacemi chráněných rostlin (především prstnatce májového) budou prioritně udržovány podle potřeb rostlinných druhů a společenstev.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) Péče o lesy

V hospodaření v lesích je daleko více než u nelesních ekosystémů nutná dlouhodobá kontinuita určitého přístupu. Rámcové směrnice a postupy hospodaření vhodně upravuje již předchozí plán péče a je možné se s nimi ztotožnit i v dalším období. Tento plán péče dříve stanovené postupy a přístupy v některých ohledech jen doplňuje, upřesňuje nebo jen mírně upravuje, a to výhradně v technických postupech. Hlavní principy zůstávají neměnné.

Způsob a intenzita hospodaření zde musí být plně podřízena požadavku na mimoprodukční funkci lesa, což v daném případě znamená prakticky nehospodaření a zpravidla jen podporu přirozeného vývoje. Nutné je brát také ohled na bezpečnost v okolí cest v části intenzivněji využívané jako lázeňský park. I s respektováním funkce parku lze v PP

vymezit relativně velké plochy lesa ponechané spontánnímu vývoji. Díky příznivé dřevinné, věkové a prostorové skladbě velké části porostů je ponechání spontánnímu vývoji možné. Nehrozí například odumírání lesních porostů na velké ploše, které by mohlo být vnímáno negativně.

Přírodě blízké hospodaření v případě stanovištních podmínek PP znamená:

- Vymezení určitých ploch v bezzásahovém režimu, kde se zásahy omezí jen na zajištění bezpečnosti podél vycházkových tras.
- V ostatních porostech se skladbou dřevin blízké přirozené druhové skladbě skupinovitý způsob hospodaření s dlouhou obnovní dobou a neustálém udržování bohaté vertikální a maloplošné mozaikovitě horizontální struktury.
- V obhospodařovaných porostech ponechání jedinců zejména DB, dále LP, JS, HB, JL a OL k rozpadu po celé ploše v rozsahu alespoň 25 % zásoby.
- Postupná redukce smrku, buď individuálním výběrem nebo v porostech s jeho hojnějším zastoupením i clonnou sečí.

Lesní území přírodní památky lze rozdělit na 3 zóny:

Jádrová - prakticky bezzásahová zóna

dílčí plochy 3 L, 4L, 6L a 8L

Porost prakticky ponechán spontánnímu vývoji, zásahy omezit jen na zajištění bezpečnosti podél cest. Lze konstatovat, že toto území je nyní schopno samovolného vývoje.

Zóna listnatých porostů se zastoupením olše, jasanu a dubu letního

dílčí plochy 1L, částečně 2L a 5L

Zásadním motivem hospodaření je zachování celoplošné skupinovitě kostry mateřského porostu a tím vznik skupinovitě struktury porostu. Lze v pozvolné obnově pokračovat nepřetržitě. Zcela nutné je ponechávání jedinců a hloučků DB i ostatních listnáčů na dožití, odumřelých souší a padlých kmenů (min. 25 % zásoby). Je třeba využít přirozenou obnovu, nicméně bez částečné umělé obnovy se porosty asi neobejdou; v případě umělé obnovy půjde pouze o výsadbu odrostků DB a JL. Jilm na těchto stanovištích je v počátečním stadiu nejrychleji rostoucí dřevinou (dokonce rychlejší než JS).

Zóna smíšených kulturních porostů s vyšším zastoupením nepůvodních dřevin (SM)

část dílčí plochy 2L a 5L

Tyto porosty není třeba je jednorázově likvidovat, ale je nutno dbát (a kontrolovat), aby se při probírkách a výběrech zastoupení nepůvodních dřevin zásadně redukovalo za současné podpory náletu listnáčů. Lze využít k obnově i pruhové clonné seče s ponecháváním kostry listnatých dřevin na dožití v množství alespoň 10 % zásoby, pokud jsou přítomny.

Specifickou podobu má porost v DP 7L. Jedná se o plochu s mělkou tůní na S okraji PP, v jejímž okolí byl porost silně proředěný. Podrost je pravidelně kosen a péče je podřízena patrně hlavně estetickým požadavkům. Z hlediska ochrany přírody péče není nutná. Zároveň ale asi nelze říci, že by kosení a proředění porostu bylo z hlediska ochrany přírody negativní a proto lze v dosavadním režimu údržby klidně pokračovat.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty je uvedena jako příloha plánu péče T2.

b) Péče o nelesní plochy

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	Kosení těžkou mechanizací
Vhodný interval	Vhodné pro dobře přístupné a nepřiliš podmáčené partie luk. 1 x za 1 rok
Minimální interval	1 x za 1 rok
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	těžká mechanizace (traktor)
Kalendář pro management	od 1. června až do konce září Plochy sekat optimálně na dvě etapy, přičemž mezi sekáním by měla být co nejdelší (mimálně měsíční) pauza. První kosení by mělo proběhnout optimálně do konce června, druhé až po polovině srpna. Toto opatření má význam především pro zde žijící živočichy. Při zahájení kosení druhé části ploch v pozdějším termínu by měla být na prvních pokosených plochách už taková otava, která zajistí živočichům dostatek potravy, úkrytu i další potřeby. Ilustrační rozdělení kosených ploch pro fázový posun kosení je uveden v mapě v příloze M6. Alternativně je možné nechávat nepokosené plošky o velikosti cca 1 ar. Plošky budou pokoseny až v následujícím roce a nová vynechaná místa budou umístěna zase jinak.
Upřesňující podmínky	Posečenou biomasu je nezbytné z plochy odklidit do 10 dnů. Zcela vyloučit mulčování. Doporučovaná výška seče je 6 – 10 cm. Nižší ani vyšší výška seče není z hlediska druhové diverzity vhodná.

Typ managementu	Kosení ruční nebo malou mechanizací
Vhodný interval	Management je v plánu péče navrhován pro plochy, kde by těžká mechanizace působila výrazně disturbančně nebo pro plochy pro ni nedostupné (typicky podmáčená místa a místa bez přístupu). 1 x za 1 rok
Minimální interval	1 x za 3 roky
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	ručně vedená sekačka, ruční nástroje (křovinořez, kosa)
Kalendář pro management	od 1. června až do konce září Pro kalendář managementu platí stejná pravidla jako je uvedeno výše pro kosení těžkou mechanizací.
Upřesňující podmínky	Sklizenou biomasu je nezbytné z plochy odklidit do 10 dnů.

Typ managementu	Pastva
Vhodný interval	Pastva je navrhována jako alternativa ke kosení na dvou místech na loukách v JZ části PP na místech různého charakteru. 1) mezofilní druhově chudší louky v J části luk, 2) mokřadní porosty především s převahou vysokých ostřic v severní části těchto luk. Smyslem opatření je obecná diverzifikace managementu s cílem poskytnout různorodé podmínky hlavně pro živočichy. Zejména na severních mokřadních loukách se očekává díky disturbančnímu vlivu pastvy vytvoření různorodých mikrostanovišť. Do značné míry také odpadne starost s biomasou, která vzniká při kosení a kterou je z této části luk prakticky nemožné odvézt. 1 x za 1 rok
Minimální interval	1 x za 1 rok

Prac. nástroj/ hosp. zvíře	skot, koně (malá zvířata s ohledem na výšku porostu a potřebnou disturbanci povrchu nepřipadají v úvahu)
Kalendář pro management	Při pastvě lze využít různé režimy pastvy. Krátkodobé relativně intenzivní přepasení v červenci a později. V případě kontinuální pastvy pasení od začátku května do 31. října. V případě kombinace s kosením luk je možné provést jejich přepasení, nejdříve však po 15. srpnu. V případě mokřadních luk s vegetací vysokých ostřic a rákosin preferovat delší pastvu s časným zahájením. Při pozdější pastvě, kdy zvířata vstupují už do vysoké vegetace, by byl požadovaný efekt podstatně nižší.
Upřesňující podmínky	Neprovádět hnojení, s výjimkou pastvy hospodářských zvířat. Na pasené ploše neprovádět příkrm hospodářských zvířat. Při přílišném rozvoji plevelných druhů (na pastvinách typicky <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>C. arvense</i> , <i>Urtica dioica</i>) po ukončení pastvy provádět likvidaci nedopasků nebo pastvu nahradit kosením. V severní části mokřadních luk pastvu do navazující vegetace charakteru střídavě vlhkých bezkolencových luk rozšířit až od 1. července (vyznačeno v mapě v příloze M6).

Typ managementu	Odstraňování dřevin z luční plochy
Vhodný interval	1 x za 5 let
Minimální interval	1 x za 10 let
	V případě nastolení regulačního managementu na vyřezané ploše (kosení) se bude jednat o jednorázové opatření.
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	ruční nástroje – pilka, zahradnické nůžky, křovinořez, motorová pila
Kalendář pro management	V období vegetačního klidu (od listopadu do března).
Upřesňující podmínky	Vyřezané dřeviny z plochy odklidit. Možné je její uložení na hromadách, nejlépe v okraji dřevinných porostů (po dohodě s uživatelem pozemku). Uloženou a tlející dřevní hmotu na hromadách využijí ke svému životu i četné druhy organismů. V případě, že se na vyřezané ploše předpokládá kosení, tak dřeviny vyřezávat tak, aby kosení bylo možné.

c) Péče o rostliny

Mezi hlavní předměty ochrany je zařazen prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), který má na území PP velmi bohatou populaci.

d) Péče o živočichy

V dosavadním managementu nebyl na faunu PP brán žádný ohled, s výjimkou vytvoření tůní na loukách v JZ části PP a usměrňování migrace objživelníků při jarním tahu na severní hranici PP podél silnice. V lesních porostech speciální opatření pro živočichy navrhovány nejsou. Příznivá dřevinná skladba a ponechávání dřevin do rozpadu zajistí vhodné podmínky jak pro živočichy bezobratlé tak obratlovce. Jiná situace je v lučních částech. Plán péče navrhuje takový režim kosení, který nebude mít na faunu tak negativní dopad. Navržen je především fázový posun kosení rozložený do delšího časového období (červen až září). Dále

je navrženo na určitých plochách zavedení pastvy (rámcová směrnice pro pastvu a význam tohoto managementu jsou uvedeny výše). Protože vytvoření tůní v minulosti splnilo očekávání a v PP jsou stále vhodná místa, plán péče navrhuje vyhloubení dalších tůní.

Typ managementu	Tvorba tůní
Vhodný interval	Tímto opatřením je myšleno vytvoření vodních ploch malého rozměru (o rozloze 15 až 30 m ²), které nebudou mít významnější vliv na hydrologické poměry území a neovlivní odtokové poměry.
Minimální interval	Jednorázové opatření
Prac. nástroj/ hosp. zvíře	Mechanizace – různé bagry s drapákovými nebo svahovými lžicemi. Vhodnější jsou obecně pásové stroje, v únosném terénu i kolové stroje. Vzhledem k omezeným možnostem přístupu bude nutné v některých případech provést ruční hloubení.
Kalendář pro management	Od října do března, v případě suššího roku je možné práce provést i jindy. Zpravidla sušším obdobím je také srpen a září. S ohledem na charakter zemních prací a možnosti poškození okolí bude vhodné některé práce provádět při zámrazu.
Upřesňující podmínky	Tůně vytvořit na přirozeně podmáčených místech, kde dojde k jejímu zavodnění spodní vodou. Tůně budovat s členitým dnem i okraji, pozvolnými břehy a různou hloubkou. Tůň musí obsahovat jak mělké partie s rychle se prohřívající vodou, tak hlubší. Mělké části s hloubkou do 50 cm jsou zásadní, měly by optimálně tvořit alespoň polovinu plochy tůně. Hlubší partie (až 1,5 m) zajišťují nezamrzající biotop pro zimující druhy a dostatek vody i v době deštětrvajících sucha. Sklon břehů tůně netvořit strmější než 1 : 3. Opevňování břehů není žádoucí. Podle velikosti tůně a množství odtěženého materiálu zvolit jeho odvezení z místa nebo rozprostření ve slabé vrstvě v okolí tůně. Rozprostřením materiálu nesmí být poškozeny další cenné biotopy nebo druhy v okolí. Při revitalizačních pracích je nutné řešit i přístup techniky na lokalitu, aby nedošlo k závažnějšímu poškození okolí.

Opatření pro bekasinu otavní (*Gallinago gallinago*)

Mokřadní louky v JZ části PP byly kdysi hnízdištěm bekasiny otavní. Ve východních Čechách se v současnosti jedná o velice sporadicky hnízdícího bahňáka. Kromě pár míst v Orlických horách, kde hnízdí, jsou ostatní místa zatím jen teoretická (např. Josefovské louky u Jaroměře), nebo jsou na nich podmínky již nevhodné (Pamětník, Dubno, Ostruženské rybníky, Hrubé louky u Dvora Králové a nebo právě Bělohradská bažantnice). Charakter vegetace a zamokření by v této lokalitě byly pro bekasinu relativně vyhovující. Vedle toho má ale značné nároky prostorové, kdy vyžaduje velké rozlohy otevřených luk. V případě historického hnízdiště v Bělohradské bažantnici by to znamenalo otevřít alespoň mokřadní louky od západu (redukovat břehové porosty příkopu) a jednotlivé louky více propojit (redukovat břehové porosty podél příkopů mezi jednotlivými loukami). Pozitivní efekt pro tohoto bahňáka by patrně mělo i zavedení pastvy v mokřadní vegetaci v severní části luk.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Tato část je zpracována formou tabulky, která je uvedena v příloze č. T1 Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich.

b) nelesní plochy

Plán péče navrhuje jen zásahy na nelesních plochách na území PP, management na plochách v OP neupravuje.

označení plochy	výměra (ha)	doporučená zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
14	0,29	Bez navrhovaného zásahu. Možné jsou zásahy zajišťující bezpečnost návštěvníků parku.			
15	0,38	Kosení křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou na celé ploše.	1	červen-září	1x ročně
16	0,28	Kosení křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou na celé ploše. Dodržet fázový posun vůči DP 18. DP 16 kosit spíše v časném termínu.	1	červen-září	1x ročně, přípustné jsou 2 seče ročně
17	0,5	Kosení křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou na celé ploše. Dodržet fázový posun vůči DP 18. DP 16 kosit spíše v časném termínu.	1	červen-září	1x ročně, přípustné jsou 2 seče ročně
18	0,92	Kosení křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou na celé ploše. Dodržet fázový posun vůči DP 16 a 17. DP 16 kosit spíše v pozdějším termínu.	1	červen-září	1x ročně
19	0,17	Bez navrhovaného zásahu.			
20	0,2	Bez navrhovaného zásahu.			
21	3,2	Kosení křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou na většině plochy, mimo S a SV partie (především porosty rákosu). Při kosení plochu rozdělit na dvě části (oddělené příkopem vedoucím ve směru SZS-JVJ) a ty sekat ve dvou fázích s minimálně měsíčním odstupem.	1	červen-září	1x ročně
		Vykácet olšový remíz v J části DP, nechat 2 až 4 solitery. Kácení provést tak, aby bylo možné plochu následně kosit	2	listopad-březen	jednorázové opatření
		Vyhloubit další tři vodní tůně pro podporu obojživelníků (podle specifikace v rámcové směrnici, zakres tůní v mapě v příloze M6 není závazný, možné je umístění i jinde).	2	říjen-březen, v případě suššího roku je možné práce provést i jindy	jednorázové opatření
		Ke kosení je na části plochy alternativně možná pastva (koně, krávy). K rozšíření pastvy i na plochu do vegetace střídavě vlhké louky (viz zakres v mapě v příloze M6) možné až od 1. července.	3	Od začátku května do konce října.	1x ročně
22	0,98	Kosení křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou celé plochy.	1	červen-září	1x ročně

		Při kosení plochu rozdělit na dvě části a ty sekat ve dvou fázích s minimálně měsíčním odstupem.			
		Vykácení olšového porostu v J části plochy. Kácení provést tak, aby bylo možné plochu následně kosit.	2	listopad-březen	jednorázové opatření
23	2,9	Kosení křovinořezem ručně vedenou sekačkou a na sušších místech i traktorem (mimo SZ okraj, který byl vymezen jako bezzásahový, jen s udržením bez dřevin) Při kosení plochu rozdělit na několik částí a ty sekat ve dvou fázích s minimálně měsíčním odstupem. Možné rozdělení pro fázový posun znázorňuje mapa v příloze M6. Posun kosení koordinovat s plochami 25, 26 a 27.	1	červen-září	1x ročně
		Vyhloubit dvě vodní tůňe pro podporu obojživelníků (podle specifikace v rámcové směrnice, přibližné umístění tůňe v mapě v příloze M6).	2	říjen-březen, v případě suššího roku je možné práce provést i jindy	jednorázové opatření
		Ke kosení je na části plochy alternativně možná pastva (koně, krávy). Jedná se J partie luk, které jsou z botanického hlediska méně hodnotné. Preferuje se spíše kontinuální extenzivní pastva před jednorázovým intenzivním přepasením.	3	Od začátku května do konce října.	1x ročně
24	0,09	Kosení křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou na celé ploše.	2	červen-září	1x ročně
25	0,36	Kosení křovinořezem či ručně vedenou sekačkou, v sušších letech lze část kosit patrně i traktorem. Termín kosení koordinovat s přilehlými plochami.	1	červen-září	1x ročně
26	0,24	Kosení křovinořezem či ručně vedenou sekačkou. Termín kosení koordinovat s přilehlými plochami.	1	červen-září	1x ročně
		Ke kosení je alternativně možná pastva (koně, krávy). Preferuje se spíše kontinuální extenzivní pastva před jednorázovým intenzivním přepasením.	3	Od začátku května do konce října.	1x ročně
27	0,5	Kosení křovinořezem či ručně vedenou sekačkou, alespoň část plochy lze kosit i traktorem. Termín kosení koordinovat s přilehlými plochami.	1	červen-září	1x ročně
		Ke kosení je alternativně možná pastva (koně, krávy). Preferuje se spíše kontinuální extenzivní pastva před jednorázovým intenzivním přepasením.	3	Od začátku května do konce října.	1x ročně
28	0,62	Výrazná redukce porostů (80-90 %). Ponechán by měl být jen velmi mezernatý břehový porost.	2	listopad-březen	jednorázové opatření
		Oprava mostků přes příkop, které umožňují přístup na louky.	2	bez omezení	jednorázové opatření
29	0,36	Vykácení dvou či tří proluk o délce cca 30 m v severní části břehového porostu. Stačí vykácet stromové dřeviny, keře je žádoucí ponechat. Smyslem opatření je otevřít přilehlou louku a zatraktivnit ji pro bekasiny otavní.	2	listopad-březen	jednorázové opatření

naléhavost

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah vhodný
3. stupeň - zásah odložitelný

Příloha M6

Mapa navrhovaných zásahů a opatření

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo PP je vyhlášené (nařízení Okresního úřadu Jičín č. 7/2002). Rozkládá se na pozemcích č. 210/4 a 251/1, k. ú. Lázně Bělohrad. Jedná se o plochy ve vlastnictví Lázně Bělohrad, a.s., které jsou využívány k rekreaci lázeňských hostů. Část pozemků má podobu luk. Na části lučního pozemku je vybudovaný minigolf, "letní divadlo" a cesty. Na parcele č. 251/1 se nachází z hlediska ochrany přírody cenný, přírodě blízký lesní porost dubu, jasanu a olše (dílčí plocha 8OL), který byl z důvodu ucelenosti vypracovaného plánu péče zahrnut do celkového popisu a managementu porostů. Pro pozemky v OP by měly platit zásady, které byly stanoveny již předchozím plánem péče:

- Luční vegetaci kosit maximálně dvakrát ročně a biomasu sklízet.
- Zásahy v lesním porostu, jako jsou výřez křovinného podrostu v okolí intenzivně rekreačně využívaného okolí golfového a tenisového hřiště a asanace odumírajících stromů hrozících pádem do tohoto porostu a na cesty, musí být předem konzultovány s orgány ochrany přírody.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území PP a OP bylo v souvislosti se změnou hranice PP a vyhlášením jejího ochranného pásma v roce 2002 geometricky zaměřeno. Pružové značení PP a označení hraničními cedulemi bylo provedeno poměrně nedávno. Hraniční cedule ale mají velmi nekvalitní provedení a v tak silně navštěvované lokalitě jsou špatnou vizitkou státní ochrany přírody.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

V současnosti není známa žádná potřeba administrativně-správních opatření.

3.5 Návrhy na vzdělávací využití území

Na území PP je instalováno několik velmi stručných informačních panelů o přírodních hodnotách území. V tak hojně navštěvované lokalitě by bylo ale vhodné umístění reprezentativních kvalitně provedených panelů. Lokalitu je možné také využívat k organizovaným přírodovědným exkurzím a ekologicko-výchovným akcím určeným i široké veřejnosti. Tyto akce ale musí být prováděny s maximálním respektem k chráněným fenoménům a s vědomím orgánu ochrany přírody.

3.6 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V roce 2016 byl v území proveden floristický průzkum a orientační průzkumy zoologické zaměřené na brouky (*Coleoptera*), denní motýly (*Lepidoptera*), vážky (*Odonata*) a obratlovce (ptáci, obojživelníci, plazi). S ohledem na charakter území je žádoucí dále doplnit průzkumy:

- malakologický – zachovalé lesní prostředí i nelesní mokřady mohou hostit zajímavou faunu měkkýšů
- průzkum obratlovců zaměřený na savce a zvláště letouny – systematický průzkum savců v území stále chybí. Náhodná pozorování letounů ukazují, že pro tuto skupinu savců se může jednat o zajímavou lokalitu
- mykologický – podobně jako pro měkkýše tak i pro houby platí, že na zachovalé lesní prostředí mohou být vázány vzácné druhy
- entomologický – žádoucí je zejména doplnit průzkumy o výzkum nočních motýlů a provést preciznější déletrvající průzkum brouků

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Ceny vycházejí z ceníku AOPK ČR pro rok 2016

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Obnova pruhového značení po celém obvodu PP Kalkulováno je s délkou přibližně 3,3 km a cenou 1500 Kč/1 km.	-----	4950
Výroba a instalace hraničních cedulí a odstranění a odvoz starých cedulí Navrženo je umístění 13 ks, kalkulována je cena 3500 Kč/ks.	-----	45500
Výroba a instalace reprezentativního informačního panelu	-----	20000
Vyhlobení pěti tůní Při velikosti každé cca 20 m ² se předpokládá hloubený objem 100 m ³ . Kalkulovaná cena je hrubým odhadem.	-----	100000
Vyřezání dřevin – skupiny na loukách (DP 21 a 22) a břehové porosty (DP 28 a 29). Perioda zásahu je navržena desetiletá, tudíž v rámci platnosti plánu péče se jedná o jednorázové opatření. Cena je hrubým odhadem. Lze předpokládat, že cena prací bude částečně hrazena cenou vytěženého dřeva.	-----	30000
Oplocení ploch lesa určených k obnově (viz navržené clonné seče v DP 5L) Kalkulována standartní dřevěná nebo drátěná oplocenka výšky do 200 cm, s kůly, včetně instalace. Počítáno s celkovou délkou oplocení 500 m s cenou 130 Kč/1 m.	-----	65000
Výsadba listnatých dřevin (krytokořenných kvalitních odrostků DB a JL) na vytěžené plochy.	-----	30000

Cena je jen hrubým odhadem, neboť není předem stanoveno množství vysazovaných dřevin.		
Oprava mostků přes příkop v DP 28 Cena je jen hrubým odhadem, záleží na způsobu opravy, která může mít velmi rozmanitou podobu.	-----	100000
Biologické průzkumy	-----	100000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	495450
Opakované zásahy		
Sečení travních porostů s odklizením biomasy z pokosených ploch Kalkulována je cena 20000 za 1 ha, předpokládá se kosení na ploše cca 9,1 ha. Jedná se o cenu průměrnou, neboť v PP budou louky koseny křovinořezem, ručně vedenou sekačkou i traktorem. Pastva zvlášť kalkulována není, neboť se jedná o alternativu ke kosení. Pokud budou některé plochy paseny, nebudou v tom roce koseny.	182000	1820000
Opakované zásahy celkem (Kč)	182000	1820000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	2315450

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Demek J. (ed.) (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Praha, Academia.
- Faltysová H., Mackovčín P. et Sedláček M et al. (2002): Královéhradecko. Chráněná území ČR, svazek V. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- Farkač J., Král D. et Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Grulich V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. Preslia 84: 631–645.
- Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.
- Plesník J., Hanzal V. et Brejšková L. [eds.] (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. List of threatened species in the Czech Republic. Vertebrates. AOPK ČR, Praha.
- Prausová R., Chrz A., Mikátová B. et Lobová J. (2007): Plán péče o PP Bělohradská bažantnice na období 2007–2016. Ms., depon. in Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr. 16: 1 – 79.
- Quitt E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1 : 500 000. Geografický ústav ČSAV, Brno.
- Skalický V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. In Hejný S., Slavík B. [eds.] (1988): Květena České socialistické republiky 1: 103–121, Academia, Praha.
- Vyhláška č. 395/1992 Sb. ve znění vyhl. č. 175/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Internetové zdroje

- AOPK ČR. NDOP (nálezová databáze ochrany přírody). [on-line databáze; portal.nature.cz].
- AOPK ČR. Ústřední seznam ochrany přírody, URL: <http://drusop.nature.cz/>
- Česká geologická služba. Geologické mapy online. URL: <http://www.geology.cz/>
- Česká geologická služba. Půdní mapa 1:50000 online. URL: <http://mapy.geology.cz/pudy/>

Český ústav zeměměřičský a katastrální, Nahlížení do katastru nemovitostí, URL: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>

Katalog mapových informací o lesním a mysliveckém hospodářství ČR Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa, URL: <http://uhul.cz/mapy/katalog-mapovych-informaci.php>

Laboratoř geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně, Prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska, URL: <http://http://oldmaps.geolab.cz/>

Mapový server Mapy.cz, URL: <http://www.mapy.cz/>

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

DP – dílčí plocha

CHPV – chráněný přírodní výtvar

IUCN – International Union for Conservation of Nature (Světový svaz ochrany přírody)

LHP – lesní hospodářský plán

SLT – soubor lesních typů

PP – přírodní památka

ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4 Zhotovitel plánu péče

Mgr. Michal Gerža

Sedloňov 133, 517 91 Deštné v Orlických horách

e-mail: gerzamichal@centrum.cz, tel. 776 829 741

IČO: 72804602

5. Obsah

1	Základní údaje o zvláště chráněném území	2
1.1	Základní identifikační údaje	2
1.2	Údaje o lokalizaci území	2
1.3	Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	3
1.4	Výměra území a jeho ochranného pásma	4
1.5	Překryv území s jinými chráněnými územími	4
1.6	Kategorie IUCN	4
1.7	Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1	Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
1.7.2	Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	5
1.8	Cíl ochrany	7
2	Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	7
2.1	Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	7
2.2	Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	14
2.3	Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	18
2.4	Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	18
2.4.1	Základní údaje o lesích	18
2.4.2	Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	19
2.4.3	Základní údaje o nelesních pozemcích	20
2.5	Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	22
2.6	Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	24
3	Plán zásahů a opatření	24
3.1	Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	24
3.1.1	Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	24
3.1.2	Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	29
3.2	Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	31
3.3	Zaměření a vyznačení území v terénu	31
3.4	Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	31
3.5	Návrhy na vzdělávací využití území	31
3.6	Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	32
4	Závěrečné údaje	32
4.1	Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	32
4.2	Použité podklady a zdroje informací	33
4.3	Seznam používaných zkratk	34
4.4	Zhotovitel plánu péče	34

Přehled příloh

Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6 - **Mapa navrhovaných zásahů a opatření**

Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**

Příloha T2 - **Rámcová směrnice péče o lesní porosty**

Samostatná příloha plánu péče

Biologické průzkumy a fotodokumentace

Průzkumy:

Botanický průzkum přírodní památky Bělohradské bažantnice (Gerža)

Zoologický průzkum přírodní památky Bělohradská bažantnice 2016 (Číp)

Zpráva z průzkumu brouků (*Coleoptera*) v PP Bělohradská bažantnice 2016 (Kopecký)